

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра педіатрії № 1

**Силабус навчальної дисципліни
«Критичні стани в неонатології»**

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 45 годин, 1,5 кредити. Семестр IX – X. 5 рік
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра педіатрії №1. Вул. Академіка Воробйова 3, Комунальне некомерційне підприємство «Одеська обласна дитяча клінічна лікарня» Одеської обласної ради. 9-ти поверховий будинок, 7 поверх.
Викладач(-і)	Аряєв М.Л. чл.-кор. НАМНУ, д.мед.н, професор, завідувач кафедри. Доценти: к.мед.н. Капліна Л.Є., Варбанець Д.А., Бірюков В.С., Десятська Ю.В., Сеньківська Л.І.. Асистенти: к.мед.н. Бределева Н.К., доктор філософії Усенко Д.В., Асистенти Павлова В.В., Селімханова Д.С., Бишлей Н.О., Стрельцов М.С.
Контактна інформація	Довідки за телефонами: Капліна Лариса Євгенівна, завуч, 0509707163. Сеньківська Людмила Іванівна, відповідальна за організаційно-виховну роботу на кафедрі 0679590334, або по стаціонарному телефону кафедри 705 53 21 з лаборантом, Ольховська Вероніка Олександрівна. E-mail: peditrics50@gmail.com Очні консультації: з 14.00 до 17.00 кожного четверга та з 9.00 до 14.00 кожної суботи Онлайн-консультації: з 16.00 до 18.00 кожного четверга та з 9.00 до 14.00 кожної суботи. Посилання на онлайн консультацію надається кожній групі під час занять окремо.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно.

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, через месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення вибіркової дисципліни – критичні стани в неонатології.

Пререквізити і постреквізити дисципліни.

Пререквізити: українська мова (за професійним спрямуванням), іноземна мова (за

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра педіатрії № 1

професійним спрямуванням), латинська мова та медична термінологія, медична біологія, медична та біологічна фізики, медична хімія, біологічна та біоорганічна хімія, анатомія людини, гістологія, цитологія та ембріологія, фізіологія, мікробіологія, вірусологія та імунологія, безпека життєдіяльності; основи біоетики та біобезпеки, патоморфологія, патофізіологія, фармакологія, гігієна та екологія, пропедевтика педіатрії, радіологія, медична психологія, педіатрія, хірургія, акушерство і гінекологія, оториноларингологія, офтальмологія, неврологія, психіатрія, наркологія, дерматологія, венерологія, клінічна анатомія і оперативна хірургія, охорона праці в галузі.

Постреквізити: внутрішня медицина, педіатрія, хірургія, акушерство і гінекологія, інфекційні хвороби, епідеміологія та принципи доказової медицини, онкологія та радіаційна медицина, травматологія і ортопедія, фтизіатрія, анестезіологія та інтенсивна терапія, екстрена та невідкладна медична допомога, гігієна та екологія, паліативна та хоспісна медицина, загальна практика (сімейна медицина).

Мета дисципліни – набуття здобувачем додаткових знань та оволодіння професійними компетентностями та навичками спостереження здорової та хворої дитини сімейним лікарем на основі компетентностей, отриманих при вивченні попередніх дисциплін.

Завдання дисципліни:

1. Формування вмінь та навичок з диференційної діагностики, найбільш поширених захворювань у дітей.
2. Удосконалення навичок обґрунтування клінічного діагнозу, складання плану лабораторних та інструментальних досліджень,
3. Опанування вмінням визначати тактику ведення, невідкладної допомоги та профілактики поширених захворювань у новонароджених дітей.

Очікувані результати

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

Знати: Алгоритми надання невідкладної допомоги при дихальній недостатності та методи респіраторної підтримки при дихальних розладах у новонароджених дітей, техніку проведення замінного переливання крові при гемолітичній хворобі новонародженої дитини.

Вміти:

- Своєчасно виявити дихальні розлади у новонародженої дитини за шкалами Сільвермана-Андерсона, Довнеса, ВООЗ.
- Своєчасно оцінити колір шкіри новонародженого за шкалою Крамера.
- Проводити клінічне обстеження новонароджених дітей за стандартними методиками.
- Аналізувати результати лабораторних, функціональних та інструментальних досліджень.
- Проводити диференційну діагностику та обґрунтовувати клінічний діагноз.
- Визначати тактику та надавати екстрену медичної допомогу при невідкладних станах у дітей.
- Визначати характер та принципи лікування хворих дітей на підставі попереднього

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра педіатрії № 1

клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

- Виконувати медичні маніпуляції (за переліком 5) при поширених захворюваннях у дітей.
- Вести медичну документацію при поширених захворюваннях у новонароджених дітей.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна буде викладатися у формі практичних занять (16 аудиторних годин); організації самостійної роботи здобувача (29 годин).

Методи навчання: бесіда, вирішення клінічних ситуаційних задач, відпрацювання навичок огляду пацієнта, демонстрація та відпрацювання навичок виконання маніпуляцій за переліком 5, інструктаж та відпрацювання комунікативних навичок, тренувальні вправи.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Гемолітична хвороба новонароджених(ГХН).

Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, обґрунтування клінічного діагнозу. Лікування. Профілактика ГХН. Рольові ігри.

Тема 2 Гемолітична хвороба новонароджених. Лікування.

Лікування. Фототерапія. Показання до операції замінного переливання крові. Виконання операції замінного переливання крові на симуляційному обладнанні. Рольові ігри.

Тема 3. Респіраторний дистрес синдром (РДС) у недоношених новонароджених дітей.

Сурфактантна система легень у новонароджених. Патофізіологічні механізми порушення функції легень. Клініка. Визначення тяжкості порушення газообміну. Оцінка за шкалою Довнеса, Сільвермана – Андерсона. Методи обстеження та їх інтерпретація (рентгенологічні, лабораторні). Лікування, методи респіраторної підтримки (штучна вентиляція легень, спонтанне дихання під постійним позитивним тиском). Рольові ігри.

Тема 4 Синдром аспірації меконію.

Етіологія, патогенез, клініка, діагностика. Лікування. Невідкладна допомога новонародженій дитині, народженої неактивною з меконіальними водами на симуляційному обладнанні. Рольові ігри.

Тема 5. Пневмонія новонароджених.

Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика (рентгенологічна і лабораторна), диференційна діагностика, обґрунтування клінічного діагнозу. Профілактика. Рольові ігри.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра педіатрії № 1

Тема 6. Пневмонія новонароджених. Лікування.

Лікування. Методи респіраторної підтримки (штучна вентиляція легень, спонтанне дихання під постійним позитивним тиском. Рольові ігри

Тема 7. Бронхолегенева дисплазія.

Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика (рентгенологічна і лабораторна), диференційна діагностика, обґрунтування клінічного діагнозу. Лікування. Методи респіраторної підтримки (штучна вентиляція легень, спонтанне дихання під постійним позитивним тиском. Планування виписування дитини із стаціонару. Специфічна профілактика рино-синцитіальної інфекції. Рольові ігри.

Тема 8. Дихальні розлади у новонароджених.

Визначення. Причини дихальних розладів у новонароджених дітей. Оцінка за шкалою Довнеса, Сільвермана – Андерсона та шкалою ВООЗ. Методи обстеження новонароджених та їх інтерпретація (рентгенологічні, лабораторні). Рольові ігри.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Неонатологія : підручник : у 3 т. / [Т. К. Знаменська, Ю. Г. Антипкін, М. Л. Аряєв та ін.] ; за ред. Т. К. Знаменської. – Львів : Видавець Марченко ТВ. 2020, Т2. 455
2. Педіатрія Навчальний посібник у двох томах. М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, Н.Ю.Горностаєва [та інш.]; за ред. М.Л.Аряєва, Н.В.Котової. Одеса : ОНМедУ, 2014 Т.1. Неонатологія. Гематологія. Ендокринологія. 155 с.
3. Педіатрія. Диференційна діагностика. Невідкладні стани за редакцією Аряєва М.Л., Котової Н.В., електронне видання на компакт-диску. ОНМедУ. 2017.
4. Педіатрія. Диференційна діагностика. Невідкладні стани. М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, О.О. Зелінський [та інш.]; за редакцією Аряєва М.Л., Котової Н.В. Одеса : ОНМедУ. 2017. 280 с.

Додаткова

1. Уніфікований клінічний протокол вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Ентеральне харчування недоношених немовлят», НАМНУ, Асоціація неонатологів України, Державний експертний центр МОЗ України, 2017. – 66 с.
2. Уніфікований клінічний протокол вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Респіраторний дистрес-синдром у передчасно народжених дітей», НАМНУ, Асоціація неонатологів України, Державний експертний центр МОЗ України, 2018. – 116 с.
3. **НОВИЙ КЛІНІЧНИЙ ПРОТОКОЛ** реанімаційної та післяреанімаційної допомоги новонародженим. Реанімація новонароджених. Поновлення настанови Американської кардіологічної асоціації щодо серцево-легеневої реанімації та невідкладної серцево-судинної допомоги 2015 року. Наказ МОЗ України № 1422 від 29 грудня 2016 року «Про внесення змін до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 28 вересня 2012 року № 751»
4. **НОВИЙ КЛІНІЧНИЙ ПРОТОКОЛ** «Допомога новонародженим з жовтяницею»

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра педіатрії № 1

Неонатальна жовтяниця Queensland Clinical Guideline. Наказ МОЗ України № 1422 від 29 грудня 2016 року «Про внесення змін до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 28 вересня 2012 року № 751»

5. Аряєв М. Л. Клініко-біохімічне обґрунтування застосування ентеросорбції в новонароджених з гемолітичною хворобою / М. Л. Аряєв, Л. В. Васильченко, Н. Л. Мерікова, І. М. Шевченко // Перинатология и педиатрия. – 2015. – № 2. – С. 86–89.
6. Аряєв М. Л. Фактори ризику і клінічні особливості респіраторного дистрес-синдрому у недоношених новонароджених / М. Л. Аряєв, О. І. Горошко // Здоров'є ребенка. – 2011. – №1 (28). – С. 98–101.
7. **НОВИЙ КЛІНІЧНИЙ ПРОТОКОЛ** реанімаційної та післяреанімаційної допомоги новонародженим. Реанімація новонароджених. Поновлення настанови Американської кардіологічної асоціації щодо серцево-легеневої реанімації та невідкладної серцево-судинної допомоги 2015 року. Наказ МОЗ України № 1422 від 29 грудня 2016 року «Про внесення змін до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 28 вересня 2012 року № 751»
8. Аряєв М. Л. Клініко-біохімічне обґрунтування застосування ентеросорбції в новонароджених з гемолітичною хворобою / М. Л. Аряєв, Л. В. Васильченко, Н. Л. Мерікова, І. М. Шевченко // Перинатология и педиатрия. – 2015. – № 2. – С. 86–89.
9. Аряєв М. Л. Фактори ризику і клінічні особливості респіраторного дистрес-синдрому у недоношених новонароджених / М. Л. Аряєв, О. І. Горошко // Здоров'є ребенка. – 2011. – №1 (28). – С. 98–101.

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю: усний, письмовий, практичний.

Форми підсумкового контролю: залік

Засоби діагностики успішності навчання: питання для поточного контролю, клінічні задачі, кейси рольових ігор, питання для підсумкового контролю, виконання практичних навичок на симуляційному обладнанні, індивідуальні завдання.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті:

«5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, приймає активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, впевнено демонструє практичні навички під час огляду новонародженої дитини та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення, рівень компетентності – високий (творчий);.
«4»	Здобувач добре володіє матеріалом, приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час огляду новонародженої дитини та інтерпретації даних клінічного,

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра педіатрії № 1

	лабораторних та інструментальних досліджень з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення, рівень компетентності – достатній (конструктивно-варіативний).
«3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час огляду новонародженої дитини та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з суттєвими помилками, рівень компетентності – середній (репродуктивний)
«2»	Здобувач не володіє матеріалом, не приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, не демонструє практичні навички під час огляду новонародженої дитини та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень, рівень компетентності – низький (рецептивно-продуктивний)

Форми і методи підсумкового контролю: залік, виставляється здобувачу, який виконав усі розділи освітньої програми вибіркової дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

Можливість і умови отримання додаткових (бонусних) балів: не передбачено.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

1. Самостійна робота передбачає підготовку до кожного семінарського заняття.
2. Самостійне вивчення етіології, патогенезу, класифікації, клініки, діагностики, гемолітичної хвороби новонародженого.
3. Самостійне вивчення показань до замінного переливання крові. Розрахунок об'єму крові для переливання.
4. Самостійне вивчення етіології, патогенезу, клініки, діагностики та лікування РДС у новонароджених.
5. Самостійне вивчення техніки інтубації трахеї та введення сурфактанту
6. Самостійне вивчення етіології, патогенезу, клініки, діагностики та принципів лікування синдрому аспірації меконію у новонароджених.
7. Самостійне вивчення етіології, патогенезу, класифікації, клініки, діагностики пневмоній у новонароджених дітей.
8. Самостійне вивчення принципів лікування пневмонії у новонароджених дітей.
9. Самостійне вивчення етіології, патогенезу, класифікації, клініки, діагностики (рентгенологічна і лабораторна), та лікування бронхолегеневої дисплазії у новонароджених дітей.
10. Самостійне вивчення етіології дихальних розладів. Шкали Довнеса, Сільвермана – Андерсона та ВООЗ. Ступені тяжкості дихальних розладів.

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра педіатрії № 1

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

1. Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.

2. Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.

Політика щодо академічної доброчесності:

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- ♦ самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- ♦ посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- ♦ дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- ♦ надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;

- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікронавушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);

- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, іспиту, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо);

- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо);

- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;

- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника;

- позбавлення права брати участь у конкурсах на отримання стипендій, грантів тощо;

- повідомлення суб'єкта, який здійснює фінансування навчання (проведення наукових досліджень), установи, що видала грант на навчання (дослідження), потенційних роботодавців, батьків здобувача вищої освіти про вчинене порушення;

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра педіатрії № 1

- виключення з рейтингу претендентів на отримання академічної стипендії або нарахування штрафних балів у такому рейтингу;
- позбавлення академічної стипендії;
- позбавлення наданих Університетом пільг з оплати навчання;
- відрахування з Університету.

Політика щодо відвідування та запізнь:

Форма одягу: медичний халат, який повністю закриває верхній одяг, або лікарська піжама, шапочка, маска, змінне взуття.

Обладнання: зошит, ручка, фонендоскоп.

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються.

Початок занять: 8.30.

Здобувач який спізнився на заняття може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв: можуть бути застосовані з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії: робоча, спокійна.